



## Mål för välfärdsområdes- och kommunalvalet 2025

Delegationen för medborgarsamhällspolitik KANE betonar vikten av demokrati och delaktighet i kommunerna och välfärdsområdena. KANE har ställt upp fyra mål för välfärdsområdes- och kommunalvalet, med vilka kommunerna och välfärdsområdena kan fördjupa sitt samarbete med det civila samhället och utveckla det civila samhällets verksamhetsförutsättningar:

- 1 Kommuner och välfärdsområden stöder civilsamhällets verksamhet.
- 2 Kommuner och välfärdsområden satsar på demokratifostran och övning av medborgarfärdigheter.
- 3 Kommuner och välfärdsområden utvecklar en öppen förvaltning, eftersom det stärker samhällsdialogen.
- 4 Kommuner och välfärdsområden samarbetar med medborgarorganisationer.

### **KANE uppmanar partierna till mångfald vid välfärdsområdes- och kommunalval kandidatuppställningen.**

KANE uppmanar partierna att nominera personer som representerar medborgarna på ett mångsidigt sätt, till exempel på basis av ålder eller kön eller personer som hör till minoriteter. Erfarenhet av organisations- och frivilligverksamhet ger kandidaterna beredskap att ta ansvar för det civila samhället och påverka människors vardag.

KANE påminner om att kandidaterna har ett särskilt ansvar att föra en dialog och delta i demokratiska möten samt för att bygga upp förtroende. En konstruktiv atmosfär främjar förutom röstningsaktiviteten även ett aktivt medborgarskap och det civila samhällets verksamhet som behövs i både kommunerna och välfärdsområdena även efter valet.

### **Delegationen för medborgarsamhällspolitik KANE**

KANE är en [delegation för medborgarsamhällspolitik](#) som verkar i anslutning till justitieministeriet och som främjar växelverkan mellan förvaltningen och det civila samhället och utvecklar det civila samhällets verksamhetsförutsättningar. KANE deltar till exempel i genomförandet av [strategin för civilsamhällesorganisationer](#). Delegationens vision är ett autonomt och livskraftigt civilt samhälle där ingen ska lämnas efter.



## **1 Kommuner och välfärdsområden som blickar framåt stöder civilsamhällets verksamhet, eftersom det stärker tillväxten, kulturen och hållbarheten samt livskraften.**

Aktivt medborgarskap och social medborgarverksamhet stärker människornas välbefinnande och funktionsförmåga samt samhällets kriställighet och den övergripande säkerheten. Människor deltar och påverkar, lär sig och hjälper samt har hobbyer i det civila samhället, såsom i organisations- och frivilligverksamhet. Ett livskraftigt civilsamhälle är en attraherande kraft och förebyggande verksamhet skapar också besparingar.

### **Vad kan fullmäktigeledamöter och tjänstemän göra för att målet ska uppnås?**

Kommunerna och välfärdsområdena införlivar utvecklingen av medborgarsamhällets verksamhetsförutsättningar, delaktighet och samarbete med medborgarorganisationer samt uppföljningen av dessa i sina strategier och samarbetsdokument.

Kommunerna och välfärdsområdena tar fram tillräckliga resurser för understöd som beviljas det civila samhällets aktörer. Kommunerna och välfärdsområdena förnyar och harmoniserar sin understödspraxis och minskar den administrativa bördan i anslutning till understöden.

Kommunerna och välfärdsområdena säkerställer att det civila samhällets aktörer också har jämlik tillgång till kostnadsfria resurser, såsom lokaler för gemensam användning.



## **2 Kommuner och välfärdsområden som bryr sig om människor satsar på demokratifostran och övning av medborgarfärdigheter, eftersom människors deltagande i gemensamma ärenden ökar förberedelsekvaliteten och förtroendet.**

Möjligheten att påverka och delta i beslut som påverkar den egna vardagen skapar äkta delaktighet. Delaktighet ökar förtroendet och ökar det sociala kapitalet och stärker därigenom demokratin. Digitala tjänster, kollektivtrafik och till exempel lokallösningar främjar eller förhindrar delaktighet. Även det civila samhället har stor betydelse när det gäller att bli en aktiv medborgare och lära sig medborgarfärdigheter samt för samhällets integritet.

### **Vad kan fullmäktigeledamöter och tjänstemän göra för att målet ska uppnås?**

Kommunerna och välfärdsområdena inför och utvecklar nya former av deltagande, metoder för samhällsorienterad utveckling och metoder för deliberativ demokrati tillsammans med det civila samhällets aktörer. Dessa är till exempel invånar- och kundjuryer samt -paneler.

Kommunerna och välfärdsområdena stärker den separata rollen och representativiteten hos de lagstadgade delegationer för äldre och personer med funktionsnedsättning samt ungdomsfullmäktige eller motsvarande påverkansgrupper för unga samt möjligheterna att delta och påverka beslutsfattandet.

Kommunerna och välfärdsområdena satsar på demokratifostran under hela lärstigen och samarbetar med det civila samhällets aktörer inom fostran.



### **3 Kommuner och välfärdsområden som försvarar demokrati utvecklar en öppen förvaltning, eftersom det stärker samhällsdialogen**

Öppen förvaltning innebär att förvaltningens verksamhet är transparent och etisk, att det förekommer redovisningsskyldighet och att information och tjänster är tillgängliga. Det civila samhället fungerar som en kritisk motvikt till det allmänna och bedömer hur riktig dess verksamhet är, vilket är en grundläggande förutsättning för förverkligandet av demokrati, tillgodoseendet av rätten till inflytande och organisationsautonomin. En öppen förvaltning bygger upp säkerhet och framtidstro – även i ett digitalt medborgarsamhälle.

#### **Vad kan fullmäktigeledamöter och tjänstemän göra för att målet ska uppnås?**

Kommunerna och välfärdsområdena bidrar till att det är säkert för människor att samlas i fred, uttrycka sina åsikter och agera som medborgaraktivister.

Kommunerna och välfärdsområdena ökar fullmäktigeledamöternas och personalens beredskap för en dialog med det civila samhället.

Kommunerna och välfärdsområdena fördjupar delaktigheten i förvaltningen, utvecklar invånarnas och kundernas tjänster baserat på information och förbättrar informationsflödet mellan förvaltningsnivåerna.



## **4 Kommuner och välfärdsområden som känner till det civila samhället samarbetar med medborgarorganisationer, eftersom ingen kan ensam lösa komplexa samhällsfrågor.**

En del medborgarorganisationer bedriver marknadsbaserad, social affärsverksamhet och producerar tjänster i kommuner och välfärdsområden. Lönearbete som utförs i medborgarorganisationer möjliggör frivilligarbete och den sociala ekonomin har positiva effekter på välfärden och sysselsättningen. Socialt företagande och företagssamarbete är också sätt att utveckla medborgarorganisationernas medelanskaffning i ett ekonomiskt svårt läge.

### **Vad kan fullmäktigeledamöter och tjänstemän göra för att målet ska uppnås?**

Kommunerna och välfärdsområdena utvecklar ett trepartssamarbete med medborgarorganisationer och etablerar samarbetsstrukturer.

Kommunernas, välfärdsområdenas och medborgarorganisationernas verksamhet och tjänster för att främja hälsa och välfärd är tydliga och de har beskrivits på ett begripligt sätt till exempel för servicerådgivning, frivillighet och jämlikhet.

Kommunerna och välfärdsområdena beaktar tjänsteproducentorganisationer och sociala företag i sina upphandlingsstrategier. De upphandlande enheterna är skyldiga att säkerställa att tjänsteproducentorganisationer och sociala företag deltar i marknadsdialogen och har möjlighet att delta i anbudsörfaranden.